

แบบคัดกรองโรคจิต

ชื่อ.....สกุล.....

อายุ.....ปี เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง การศึกษา.....

สถานภาพสมรส.....อาชีพ.....

จงกาเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องที่ตรงกับอาการที่พบเห็น

(ภายใน 1 เดือนจนถึงปัจจุบันมีอาการเหล่านี้หรือไม่)

ถ้ามีอาการต้องมีอาการอย่างน้อย 6 เดือน

และอาการที่เกิดขึ้นต้องมีอาการติดต่อกัน 1 เดือน)

อาการที่พบเห็น	จากสัมภาษณ์ญาติ	
	ไม่มี (0)	มี (1)
1. พูดเพ้อเจ้อ		
2. แต่งกายที่มีลักษณะแปลกไม่เหมาะสม		
3. ก้าวร้าว วุ่นวาย ทำร้ายผู้อื่น		
4. แยกตัวเองออกจากสังคม ไม่ยุ่งเกี่ยวกับใคร		
5. หวาดระแวงโดยไม่มีเหตุผล		
6. คิดว่าตนเองมีความสามารถพิเศษกว่าคนธรรมดา		
7. หูแว่วหรือเห็นภาพหลอน		
8. มีพฤติกรรมอื่นๆ ที่ผิดปกติจากคนทั่วไป		

คะแนนรวม

อาการที่พบเห็น	จากสัมภาษณ์ผู้ป่วย	
	ไม่มี (0)	มี (1)
1. หวาดระแวงโดยไม่มีเหตุผล		
2. คิดว่าตนเองมีความสามารถพิเศษกว่าคนธรรมดา		
3. หูแว่วหรือเห็นภาพหลอน		
คะแนนรวม		

คะแนนรวมทั้งหมด

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

คู่มือในการใช้แบบคัดกรองโรคจิต

โรคจิต หรือตามความเข้าใจของชาวบ้านว่า ผีบ้า บ้า ภายใน 1 เดือน จนถึงปัจจุบันนี้ มีอาการเหล่านี้หรือไม่ (มีอาการอย่างน้อย 6 เดือน และอาการที่เกิดขึ้นต้องมีอาการติดต่อกัน 1 เดือน)

แบบสัมภาษณ์ญาติหรือบุคคลใกล้ชิด

- พูดเพ้อเจ้อ** หมายถึง ลักษณะการพูดที่ผิดปกติข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้
 - พูดคนเดียวไปเรื่อย ๆ
 - เปลี่ยนเรื่องพูดไปเรื่อย ๆ เนื้อหาไม่สัมพันธ์กัน
 - พูดมากหรือพูดเร็วกว่าปกติ
- แต่งตัวที่มีลักษณะแปลกไม่เหมาะสม** ได้แก่ ความผิดปกติของการแต่งกายข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้
 - สวมเสื้อผ้าที่สกปรกโดยไม่ยอมเปลี่ยนหรือเปลี่ยนเสื้อผ้าใหม่วันละหลายๆ ครั้ง
 - ไม่สนใจความสะอาดของร่างกาย เช่น ไม่อาบน้ำ หนวดเครา หรือผมเผ้ารุงรังสกปรก มีคราบโคลนตามตัว หรืออาบนํ้าบ่อยๆ
 - แก้ผ้าในที่สาธารณะ
 - ใส่เสื้อผ้าสีฉูดฉาด และแต่งตัวด้วยเครื่องประดับมากไปกว่าเดิม จนผิดกาลเทศะ เช่น แต่งชุดลเกซึ่งไม่ใช่งานเทศกาลต่างๆ
- ก้าวร้าว รุนแรง ทำร้ายผู้อื่น** ได้แก่ การอาละวาด ทำลายข้าวของ ทำร้ายผู้อื่น โดยไม่มีเหตุผล
- แยกตัวเองออกจากสังคม** ไม่ยุ่งเกี่ยวกับใคร หมายถึง พฤติกรรม ข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้
 - เก็บตัวอยู่แต่ในห้อง
 - แยกตัวเองอยู่คนเดียว ไม่ยุ่งเกี่ยวกับใคร

- หวาดระแวงโดยไม่มีเหตุผล** มีพฤติกรรมข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้
 - หวาดระแวงกลัวคนจะมาปองร้ายหรือทำร้าย
 - คิดว่าตนเองถูกกลั่นแกล้งหรือถูกจับผิด
 - ระแวงว่ามีคนคอยติดตาม
 - มีความคิดมีอำนาจบางอย่างมาบังคับ
 - คิดว่าคนรอบข้างมักินทาหรือพูดถึงตนเอง
 - มีความเชื่อหรือมีความคิดที่ไม่มีเหตุผลและไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรม
 - สะสมอาวุธไว้ป้องกันตัวจากความระแวง
- คิดว่าตนเองมีความสามารถพิเศษกว่าคนธรรมดา** ได้แก่
 - เป็นผู้วิเศษ มีอิทธิฤทธิ์
 - คิดว่าตนเองร่ำรวย แจกจ่ายเงิน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
 - คิดว่าตนเองเป็นบุคคลสำคัญหรือมีความสัมพันธ์กับผู้สูงศักดิ์
- หูแว่วหรือเห็นภาพหลอน**
 - ได้ยินเสียงโดยไม่เห็นตัวคนพูด หรือได้ยินเสียงเพียงคนเดียว
 - เห็นภาพที่คนอื่นไม่เห็น
 - พูดคนเดียวเหมือนกับได้ตอบใคร
 - ทำตามเสียงแว่วที่สั่ง
- มีพฤติกรรมอื่นที่ผิดปกติจากคนทั่วไป**
 - หัวเราะหรือร้องไห้โดยไม่มีเหตุผล
 - อารมณ์เปลี่ยนไปมา
 - กราบไหว้บ่อยโดยไม่มีเหตุผล
 - เก็บสะสมสิ่งของที่ไม่มีประโยชน์ เช่น เศษขยะ เศษกระป๋อง เศษขวด ฯลฯ

แบบสัมภาษณ์ผู้ป่วย

- มีอาการหวาดระแวง** มีพฤติกรรมข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้
 - หวาดระแวงกลัวคนจะมาปองร้ายหรือทำร้าย
 - คิดว่าตนเองถูกกลั่นแกล้งหรือถูกจับผิด
 - ระแวงว่ามีคนคอยติดตาม
 - มีความคิดว่ามีอำนาจบางอย่างมาบังคับหรือควบคุม
 - คิดว่าคนรอบข้างมักินทาหรือพูดถึงตนเอง
 - มีความเชื่อหรือมีความคิดที่ไม่มีเหตุผลและไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรม
 - สะสมอาวุธไว้ป้องกันตัวจากความระแวง
- คิดว่าตนเองมีความสามารถพิเศษกว่าคนธรรมดา** ได้แก่
 - เป็นผู้วิเศษ มีอิทธิฤทธิ์
 - คิดว่าตนเองร่ำรวย คิดอยากแจกจ่ายเงินทองโดยญาติไม่เห็นด้วย
 - คิดว่าตนเองเป็นบุคคลสำคัญหรือมีความสัมพันธ์กับผู้สูงศักดิ์
- หูแว่วหรือเห็นภาพหลอน**
 - ได้ยินเสียงโดยไม่เห็นตัวคนพูดหรือได้ยินเสียงเพียงคนเดียว
 - เห็นภาพที่คนอื่นไม่ได้เห็น
 - พูดเพื่อโต้ตอบกับเสียงที่ได้ยิน
 - ทำตามเสียงแว่วสั่ง

การแปลผลและการให้คะแนน

การให้คะแนน แบบคัดกรองโรคจิตทั้งหมด 11 ข้อ โดยสัมภาษณ์ญาติผู้ป่วย 8 ข้อ และสัมภาษณ์ผู้ป่วยหรือบุคคลที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง 3 ข้อ ให้คะแนน ดังนี้

ตอบ	ไม่มี	ให้	0	คะแนน
ตอบ	มี	ให้	1	คะแนน

การแปลผล เมื่อรวมคะแนนทุกข้อแล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด คือ แบบคัดกรองโรคจิต มีจุดตัดที่เหมาะสมที่ 1 คะแนน โดยได้คะแนน 1 คะแนนขึ้นไปให้สงสัยว่าเป็นโรคจิต ควรแนะนำให้ไปรับบริการ ณ โรงพยาบาลใกล้บ้านเพื่อเป็นการรักษาตั้งแต่ระยะเริ่มแรก